

Ważne zmiany w prawie ochrony konkurencji

Opublikowano: 2 czerwca 2023 • Autor: invettegs

20 maja 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, której celem jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego tzw. dyrektywy ECN+ (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania [...])



20 maja 2023 r. weszła w życie nowelizacja [ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów](#), której celem jest wdrożenie do

polskiego porządku prawnego tzw. dyrektywy ECN+ (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego).

Poniżej zostaną omówione w skrócie **najważniejsze zmiany, które wynikają z nowelizacji.**

Odpowiedzialność spółki-matki za naruszenie konkurencji przez spółkę-córkę

W dotychczasowym stanie prawnym odpowiedzialność za praktyki ograniczające konkurencję dotyczyła wyłącznie **samego podmiotu, który się takiej praktyki dopuścił** oraz w określonych uwarunkowaniach osób nim zarządzających.

Istotną nowością jest **rozszerzenie zakresu podmiotowego odpowiedzialności** za antykonkurencyjne działania na podmiot, który wywołuje decydujący wpływ na przedsiębiorcę dopuszczającego się takich działań.

Decydujący wpływ ma miejsce w sytuacji, gdy między przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne lub organizacyjne, których skutkiem jest wykonywanie lub dostosowywanie się przez przedsiębiorcę, na którego jest wywierany decydujący wpływ, do instrukcji udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ, w sposób ograniczający lub uniemożliwiający jego samodzielne zachowania na rynku.

Ustawa wprowadza **domniemanie decydującego wpływu**, gdy udział w kapitale innego przedsiębiorcy przekracza 90%.

Mamy zatem do czynienia z sytuacją, w której działania spółki-córki w postaci zawierania porozumień ograniczających konkurencję **automatycznie przypisywane są również spółce-matce**, a odpowiedzialność za takie działania egzekwowana jest na zasadzie współsprawstwa.

W stosunku do osób zarządzających odpowiedzialność rozciąga się obecnie także na osoby zarządzające przedsiębiorcą mającym decydujący wpływ na bezpośredniego naruszcyciela.



Procedura ustalania wysokości kar pieniężnych

Nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie okresowych kar pieniężnych w wysokości do 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy. Ma ona na celu przymuszenie przedsiębiorcy do

wykonania określonych czynności w ramach postępowania antymonopolowego.

Zmieniona została wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców podających błędne dane, nieudzielających informacji lub utrudniających działania urzędu. Dotychczas mogły one wynosić do 300.000 euro, a obecnie do 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Taka kara może odtąd zostać także nałożona na przedsiębiorcę, jeśli nie stawia się na przesłuchaniu przez UOKiK.

Została ustalona także **wysokość i procedura nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców**. Kara taka może wynosić do 10% sumy obrotów członków tego związku przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie, osiągniętych w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

W stosunku do poszczególnych członków takiego związku mogą to być **kary w wysokości do 10% obrotu** danego członka osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary lub 10 000 euro, w przypadku gdy nie osiągnął on obrotu w okresie trzyletnim lub gdy jego obrót obliczony zgodnie z tym przepisem nie przekracza równowartości 100 000 euro. Określono także zasady pokrywania kar przez członków związku, gdy sam związek stał się niewypłacalny.

Przeszukania i kontrole na nowych zasadach

W ramach nowelizacji uregulowano dodatkowo **zasady przeprowadzania kontroli i przeszukań** dokonywanych na wniosek Prezesa UOKiK.

W szczególności wydłużono termin rozpatrywania przez sąd wniosku

o udzielenie zgody na przeprowadzenie przesłuchania z 48 do 72 godzin. Wydane przez sąd postanowienie musi obecnie zawierać co najmniej zwięzłe uzasadnienie w przypadku uwzględnienia wniosku, a w przypadku jego oddalenia sąd sporządza uzasadnienie z urzędu. Podmiot podlegający przeszukaniu może wnieść zażalenie na postanowienie sądu, a w przypadku jego uwzględnienia dowody pozyskane w toku takiego przeszukania nie będą mogły być wykorzystane w postępowaniu antymonopolowym.

W ustawie określono, na czym może polegać pomoc Policji lub organów kontroli państwowej przy przesłuchaniu, a także ramy czasowe przeszukań, które mogą być przeprowadzane w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, a tylko za zgodą przedsiębiorcy lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach poza tymi godzinami.

Należy także zwrócić uwagę na nowe **uprawnienie przedsiębiorcy do odmowy** w trakcie kontroli wydania dokumentów zawierających pisemną komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym lub prawnikiem z Unii Europejskiej wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa UOKiK, w toku którego jest przeprowadzana kontrola lub które zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej.

Takie dokumenty pozostawiane są w miejscu przeprowadzenia kontroli, a kontrolujący mogą zapoznać się z nim jedynie pobieżnie w celu ustalenia, o jaki dokument chodzi. Wątpliwości co do objęcia danego dokumentu przywilejem związanym z profesjonalną pomocą prawną **rozstrzyga sąd ochrony konkurencji i konsumentów**.

Więcej informacji dot. prawa nieuczciwej konkurencji [tutaj](#).



invettegs

2 czerwca 2023